

بسمه تعالی

قانون نفت ۱۳۵۳

مشمول بر سی ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق‌العاده روز دوشنبه ۱۳۵۳،۴،۳۱ در جلسه فوق‌العاده روز سه‌شنبه هشتم مردادماه یک هزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

- ماده ۱ - اصطلاحات و تعبيرات اصطلاحات و کلمات زیر هر کجا که در این قانون به کار برده شود شامل تعاریف و مفاهیم مشروح در این ماده خواهد بود. "نفت" عبارت است از نفت خام، گاز طبیعی، آسفالت و کلیه هیدروکربورهای مایع اعم از آن که به حالت طبیعی یافت شود و یا به وسیله عملیات مختلف از نفت خام و گاز طبیعی جدا شود و نیز هر فرآورده مهیای استفاده یا نیمه تمامی که از مواد مزبور به وسیله تبدیل گاز به مایع یا تصفیه یا عمل شیمیایی یا هر گونه طریقه دیگری اعم از آن چه اکنون معمول است و آن چه در آینده معمول شود به دست آید. "منابع نفتی" عبارت است از کلیه منابع و ذخایر زیرزمینی دارای نفت اعم از این که در خشکی یا در مناطق دریایی واقع شده باشد. "مناطق دریایی" عبارت است از آبهای داخلی و ساحلی و فلات قاره. "عملیات نفتی" اعم است از کلیه عملیات مربوط به اکتشاف، توسعه، بهره‌برداری، پالایش، حمل و نقل، پخش و خرید و فروش نفت. "طرف قرارداد" عبارت است از هر شخصی که طبق مقررات این قانون قرارداد پیمانکاری یا مشارکت یا فروش نفت با شرکت ملی نفت ایران امضاء کرده باشد. "شخص" عبارت است از شخص یا اشخاص طبیعی یا حقوقی لیکن در این قانون عنوان شخص به شرکت ملی نفت

ایران و شرکتهای فرعی آن اطلاق نمی‌شود. "قرارداد پیمانکاری" عبارت از قراردادی است که به موجب آن طرف قرارداد مسئولیت اجرای برخی از عملیات نفتی را در ناحیه معینی از طرف شرکت ملی نفت ایران و به نام آن شرکت بر طبق مقررات این قانون بر عهده می‌گیرد. "قرارداد مشارکت" عبارت است از قراردادی که در اجرای بند ۳ ماده ۳ این قانون منعقد می‌گردد. "قرارداد فروش" عبارت است از قراردادی که به موجب مقررات ماده ۱۲ این قانون منعقد گردد. "پیمانکار کل" عبارت از شرکتی است که به موجب بند ۳ ماده ۸ این قانون اجرای عملیات و انجام تعهدات مقرر در قرارداد پیمانکاری را بر عهده می‌گیرد. "پذیره" عبارت است از وجه معینی که هنگام عقد قرارداد پیش‌بینی می‌شود و یک جا یا به دفعات و در طی مراحل توسط طرف قرارداد به شرکت ملی نفت ایران پرداخت می‌گردد. "بخش نفتی" عبارت است از هر یک از تقسیماتی که شرکت ملی نفت ایران به موجب ماده ۴ این قانون برای خشکی و یا مناطق دریایی تعیین کرده باشد. "ناحیه" اعم است از کل یا هر قسمت از ناحیه یا نواحی که به موجب قراردادی برای اجرای عملیات اکتشاف و توسعه تخصیص داده می‌شود.

- ماده ۲ - اختیارات و وظایف شرکت ملی نفت ایران شرکت ملی نفت ایران مسئول انجام وظایف و اعمال حقوق و اختیارات مصرح در این قانون و نظارت بر اجرای آن می‌باشد. شرکت مزبور در انجام این مسئولیت به ترتیب مقرر در اساسنامه قانونی خود عمل خواهد کرد.
- ماده ۳ - اجازه مذاکره و انعقاد قرارداد ۱ - منابع نفتی و صنعت نفت ایران ملی است و اعمال حق مالکیت ملت ایران نسبت به منابع نفتی ایران در زمینه اکتشاف، توسعه، تولید، بهره‌برداری و پخش نفت در سرتاسر کشور و فلات قاره منحصراً به عهده شرکت ملی نفت ایران است که رأساً یا به وسیله نمایندگی‌ها و پیمانکاران خود در آن باره اقدام خواهد کرد. ۲ - شرکت ملی نفت ایران می‌تواند به منظور اجرای عملیات اکتشاف و توسعه نفت در بخشهای آزاد نفتی با هر شخص اعم از ایرانی و

خارجی وارد مذاکره شود و قراردادهایی را که مقتضی بداند بر مبنای پیمانکاری و با رعایت مقررات و مصراحت این قانون تنظیم و امضاء نماید. قراردادهای مزبور بعد از تأیید هیأت وزیران به موقع اجراء گذارده خواهد شد. ۳ - شرکت ملی نفت ایران می‌تواند به منظور ایجاد پالایشگاه و اجرای عملیات پالایش نفت در داخل کشور رأساً یا از طریق مشارکت با هر شخص اعم از ایرانی و خارجی اقدام نماید مشارکت‌هایی که به این منظور انجام می‌شود مشروط به رعایت شرایط زیر خواهد بود:

الف - سهم شرکت ملی نفت ایران هیچ‌گاه نباید از پنجاه درصد کمتر باشد. ب - مدت مشارکت در هر قرارداد به تشخیص و نظر شرکت ملی نفت ایران معین خواهد شد ولی در هر حال این مدت از بیست سال تجاوز نخواهد کرد. ۴ - در مورد بند ۳ بالا کلیه نفت خامی که به پالایشگاه تحویل می‌شود به قیمت رایج بازار حساب خواهد شد و منافع پالایش مضمول مالیات بردرآمد دولت ایران خواهد بود. ۵ - شرکت ملی نفت ایران می‌تواند برای انجام عملیات نفتی در خارج کشور با هر شخص و به هر طریق که مقتضی می‌داند مشارکت نماید و مقررات این قانون نسبت به عملیات شرکت ملی نفت ایران در خارج کشور مجری نخواهد بود.

- ماده ۴ - اعلان آزادی بخشها ۱ - تصمیم درباره آزاد کردن یا بستن، تعیین یا تغییر حدود بخشهای نفتی در هر مورد با شرکت ملی نفت ایران است. ۲ - آزاد بودن بخشها از طریق نشر آگهی، متضمن شرایط تنظیم پیشنهاد و مهلت تسلیم آن اعلام خواهد شد. ۳ - شرکت ملی نفت ایران در مورد هر بخش یا هر جزیی از آن که آزاد اعلان می‌کند دفترچه مشخصاتی حاوی موقعیت جغرافیایی و وضع عمومی زمین‌شناسی و سایر اطلاعات مربوط به آن تهیه خواهد کرد. ۴ - قسمتهایی از ناحیه هر قرارداد که بعد از اجرای عملیات تفکیک می‌شود و از ناحیه مضمول آن قرارداد اخراج می‌گردد تا زمانی که مجدداً آزاد اعلان نشده باشد بسته خواهد بود

- ماده ۵- دریافت پیشنهادها ۱- پیشنهاد انعقاد قرارداد در مورد تمام یا هر جزئی از یک بخش که آزاد اعلان می‌شود بایستی در طی مهلتی که در آگهی شرکت ملی نفت ایران تعیین شده است به شرکت مذکور تسلیم شود. ۲- پیشنهاد فقط از اشخاصی که صلاحیت فنی و مالی آنها توسط شرکت ملی نفت ایران احراز و تصدیق گردیده باشد دریافت خواهد شد. پیشنهاد باید بر اساس شرایط پیش‌بینی شده در قرارداد نمونه‌ای باشد که توسط شرکت ملی نفت ایران تهیه و به انضمام دفترچه مشخصات مذکور در بند ۳ ماده ۴ این قانون به متقاضیان داده خواهد شد.
- ماده ۶- رد و قبول پیشنهادها ۱- پیشنهادهایی که ظرف مهلت مقرر واصل گردد بدون رعایت تقدم و تأخر در تاریخ وصول مورد توجه قرار خواهد گرفت. ۲- شرکت ملی نفت ایران حق و اختیار تام و تمام قبول یا رد هر یک یا کلیه پیشنهادهای رسیده را دارا می‌باشد. دادن پیشنهاد، هیچ گونه حقی برای پیشنهاددهنده ایجاد نمی‌کند.
- ماده ۷- شرایط تقدم و اولویت ۱- از میان پیشنهادهای رسیده پیشنهادهایی که علاوه بر رعایت مفاد و مقررات این قانون متضمن شرایط مساعدتر دیگری نیز از قبیل پذیره باشد وبالخصوص انجام عملیات پالایش در داخل کشور و ورود شرکت ملی نفت ایران را در مراحل حمل و نقل و پالایشگاه و پخش و فروش نفت در بازارهای جهانی تضمین و یا حداقل تسهیل نماید مقدم شمرده خواهد شد. ۲- شرکت ملی نفت ایران قبول یا رد پیشنهاد را کتباً به اطلاع پیشنهاددهنده خواهد رسانید.
- ماده ۸- امضای قرارداد پیمانکاری ۱- هر شخص که پیشنهاد او به شرح مقرر در ماده ۷ پذیرفته شود مکلف خواهد بود حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخی که شرکت ملی نفت ایران قبول آن پیشنهاد را اعلام کند قرارداد پیمانکاری بر اساس مقررات قرارداد نمونه با شرکت ملی نفت ایران امضاء نماید. قراردادی که بدین گونه امضاء شود بعد از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء خواهد بود. ۲- در صورتی که یک پیشنهاد از طرف دو یا چند شخص داده شده باشد امضای قرارداد توسط کلیه

آن اشخاص صورت خواهد گرفت که هر کدام از آنها منفرداً و متضامناً مسئولیت حسن اجرای تعهدات مندرج در قرارداد را بر عهده خواهند داشت. ۳ - شخص یا اشخاصی که به شرح بالا قرارداد پیمانکاری با شرکت ملی نفت ایران امضاء می‌کنند متعهد خواهند بود که ظرف مدت ۶۰ روز از تاریخ امضای قرارداد یک شرکت فرعی با تابعیت ایرانی تشکیل دهند و مطابق مقررات قانون ایران آن را به ثبت برسانند و کلیه حقوق و تعهداتی را که به موجب قرارداد پیمانکاری دارند به آن شرکت ایرانی منتقل سازند. شرکت ایرانی مزبور به عنوان "پیمانکار کل" شرکت ملی نفت ایران اجرای عملیات اکتشاف و توسعه را به صورت غیر انتفاعی و به موجب قرارداد برعهده خواهد داشت لیکن این امر ذمه انتقال‌دهنده یا انتقال‌دهندگان را در برابر شرکت ملی نفت ایران از بابت مسئولیتها و تعهدات مندرج در قرارداد بری نخواهد کرد. عنوان "طرف قرارداد" که در این قانون به کار برده شده است شامل "پیمانکار کل" نیز خواهد بود. ۴ - شرکت فرعی از لحاظ این ماده عبارت است از شرکتی که مالکیت کلیه سهام آن با شخص و یا اشخاصی باشد که پیشنهاد آنها مورد قبول شرکت ملی نفت ایران بوده و قرارداد پیمانکاری امضاء نموده‌اند.

- ماده ۹ - مساحت ناحیه عملیات ۱ - در هر قرارداد ناحیه یا نواحی که عملیات اکتشاف و توسعه در آن به موقع اجراء گذارده خواهد شد تعیین و حدود آن مشخص خواهد گردید. ۲ - مساحت ناحیه یا نواحی که به موجب قرارداد واحدی به عملیات اکتشاف و توسعه تخصیص داده می‌شود در هر صورت مجموعاً بیش از هشت هزار کیلومتر مربع در خشکی و بیش از چهار هزار کیلومتر مربع در مناطق دریایی نخواهد بود.
- ماده ۱۰ - مدت ۱ - مدت قراردادهای پیمانکاری که به موجب مقررات ماده ۸ این قانون منعقد شود به دو مرحله متوالی اکتشاف و توسعه تقسیم خواهد شد. طول مدت مرحله اکتشاف حداکثر از تاریخ

اجرای قرارداد تا پنج سال خواهد بود. ۲ - در صورتی که تا پایان مرحله اکتشاف میدان قابل تولید

تجاری در ناحیه قرارداد کشف شده باشد مراحل توسعه به دنبال مرحله اکتشاف آغاز خواهد شد.

- ماده ۱۱ - مسئولیتهای طرف قرارداد در مرحله اکتشاف ۱ - طرف قرارداد مسئولیت تأمین کلیه وجوه لازم برای انجام عملیات اکتشافی را بر عهده خواهد داشت. ۲ - طرف قرارداد فقط وقتی مستحق بازیافت وجوه مزبور خواهد بود که عملیات منجر به کشف میدان تجاری بشود. ۳ - در صورتی که کشف میدان تجاری مطابق ضوابطی که در قرارداد مربوط تصریح می شود به تحقق پیوندد عملیات توسعه میدان مزبور آغاز خواهد شد. تأمین وجوه لازم جهت عملیات توسعه نیز در صورت درخواست شرکت ملی نفت ایران بر عهده طرف قرارداد خواهد بود. ۴ - بازپرداخت وجوه مذکور در بندهای ۲ و ۳ بالا مطابق مقرراتی خواهد بود که بر اساس مقررات ماده ۱۲ این قانون در هر قرارداد پیش بینی گردد.

- ماده ۱۲ - قرارداد فروش نفت ۱ - بعد از آن که تجاری بودن میدان کشف شده، مطابق ضوابطی که در قرارداد مربوط پیمانکاری تصریح می شود به تحقق پیوست قرارداد فروش بین شرکت ملی نفت ایران و طرف قرارداد منعقد خواهد شد. طرف قرارداد حق خواهد داشت که در برابر ریسک هزینه های اکتشافی که متحمل گردیده و نیز در برابر تعهد تأمین هزینه های عملیات توسعه که برعهده گرفته است (در صورتی که تأمین این هزینه ها بر عهده طرف قرارداد باشد) مقداری از نفت میدان مکشوفه را از تاریخ آغاز تولید تجاری تحت شرایط مقرر در قرارداد فروش و در طی مدتی که از پانزده سال تجاوز نخواهد کرد خریداری نماید. نفتی که به موجب مقررات این ماده به طرف قرارداد فروخته می شود در هر حال از پنجاه درصد نفت تولید شده میدان مکشوفه تجاوز نخواهد نمود. ۲ - بهای نفت فروخته شده به طرف قراردادی طوری محاسبه خواهد شد که به اندازه مجموع دو تخفیف زیر از بهای فوب رایج بازار نفت مزبور از آنتر باشد. الف - تخفیفی که رقم کل آن در هر سال برابر با

یک دهم مجموع مبالغی باشد که طرف قرارداد از تاریخ اجرای قرارداد تا آغاز تولید تجاری از بابت هزینه‌های عملیات اکتشاف و توسعه در ناحیه قرارداد متحمل شده است. در صورتی که تأمین وجوه لازم جهت عملیات توسعه بر عهده طرف قرارداد نباشد فقط هزینه‌های عملیات اکتشاف در محاسبه این تخفیف منظور خواهد شد. در صورتی که در یک ناحیه قرارداد دو یا چند میدان تجاری کشف شده باشد مجموع مبالغ هزینه‌های مزبور به ترتیب مقرر در قرارداد مربوط بین آن دو یا چند میدان سرشکن خواهد شد به نحوی که مجموع تخفیفات ناظر بر مجموع نفتی که هر ساله از مجموع میدانها به طرف قرارداد فروخته می‌شود با یک‌دهم مجموع هزینه‌های اکتشاف و توسعه که در ناحیه قرارداد خرج شده است معادل باشد. این تخفیف ظرف مدت ده سال از تاریخ آغاز تولید تجاری ادامه خواهد داشت. ب - تخفیفی حداکثر معادل پنج درصد بهای فوب رایج بازار نفت فروخته شده به طرف قرارداد که این تخفیف ظرف تمام مدت اعتبار قرارداد فروش ادامه خواهد داشت. روش تعیین بهای فوب رایج بازار و میزان قطعی تخفیف مقرر در شق ب و پیش‌بینی برنامه تحویل و بارگیری نفت و همچنین مقررات راجع به طرز پرداخت بها و سایر مقررات لازم در هر قرارداد فروش مندرج خواهد شد. برای هزینه‌های توسعه‌ای ممکن است بهره‌ای تعلق گیرد که حداکثر آن در قرارداد مربوط معین خواهد شد لیکن برای هزینه‌های اکتشافی به هیچ وجه بهره تعلق نخواهد گرفت. بهره متعلق به هزینه‌های توسعه‌ای مطابق این بند مشمول مالیات بر درآمد نخواهد بود.

- ماده ۱۳ - تولید تجاری آغاز تولید تجاری در مورد هر میدان موقعی خواهد بود که کلیه وسائل تولید و تحویل منظم نفت از میدان مزبور تا نقطه صدور یا پالایش آماده شده و عملاً هم یکصد هزار متر مکعب نفت خام از آن میدان برداشت شده باشد. از لحاظ این محاسبه در مورد میدان گازی هر هزار متر مکعب گاز طبیعی در ۱۵ درجه سانتیگراد معادل یک متر مکعب نفت خام تلقی خواهد شد.

- ماده ۱۴ - پایان مرحله اکتشاف ۱ - با آغاز تولید تجاری هر میدان، میدان مزبور از ناحیه قرارداد تفکیک می‌شود و قرارداد پیمانکاری که به موجب ماده ۱۱ این قانون پیش‌بینی شده است نسبت به آن میدان خاتمه می‌یابد. ۲ - اجرای کلیه عملیات در هر میدان تجاری از تاریخ آغاز تولید تجاری آن میدان رأساً بر عهده شرکت ملی نفت ایران خواهد بود. ۳ - در صورتی که تولید تجاری در یک میدان از ناحیه قرارداد پیش از پایان مرحله اکتشاف (که به موجب مقررات ماده ۱۰ این قانون در هر قرارداد پیش‌بینی می‌شود) آغاز گردد عملیات اکتشافی در بقیه ناحیه توسط طرف قرارداد تا پایان مرحله اکتشاف ادامه خواهد یافت.

- ماده ۱۵ - ادامه عملیات ۱ - عملیات اکتشافی در ناحیه قرارداد حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اجرای قرارداد آغاز و بلاانقطاع دنبال خواهد شد. ۲ - هر گاه ضرورت انجام تحقیقات و مطالعات خاصی توقف عملیات اکتشافی را برای مدت موقتی ایجاب نماید توقف عملیات فقط با موافقت شرکت ملی نفت ایران میسر خواهد بود. ۳ - در صورتی که طرف قرارداد عملیات را بدون تحصیل موافقت قبلی شرکت ملی نفت ایران برای مدتی بیش از سه ماه متوقف سازد شرکت ملی نفت ایران حق فسخ قرارداد را خواهد داشت. توقف عملیات که ناشی از قوه قهریه باشد خارج از شمول مقررات این ماده است.

- ماده ۱۶ - خاتمه قرارداد به علت عدم کشف نفت ۱ - هر گاه طرف قرارداد ظرف دوره اکتشاف و پس از انجام حداقل عملیاتی که در قرارداد پیش‌بینی شده است به این نتیجه برسد که شرایط زیرزمینی ناحیه طوری است که کشف نفت به میزان تجاری مقدر به نظر نمی‌رسد می‌تواند از ادامه عملیات خودداری و تقاضای فسخ قرارداد را بکند. در این صورت طرف قرارداد مکلف خواهد بود ثابت نماید که کلیه امور اکتشافی تا تاریخ مزبور طبق برنامه به موقع اجراء گذارده شده است. هر گاه مبالغی که برای خرج کردن در عملیات مزبور در نظر گرفته شده بود تماماً خرج نشده باشد طرف قرارداد

ملزم خواهد بود که کلیه مبالغ خرج نشده را به شرکت ملی نفت ایران بپردازد. ۲ - در صورتی که در پایان مرحله اکتشاف، کشف میدان تجاری در هیچ نقطه‌ای از ناحیه قرارداد به تحقق نپیوسته باشد قرارداد پیمانکاری خاتمه خواهد یافت و طرف قرارداد حق مطالبه وجوهی را که صرف هزینه‌های اکتشافی کرده است نخواهد داشت. طرف قرارداد مکلف خواهد بود کلیه اسناد و مدارک و نقشه‌های حاصل از عملیات را به طور کامل به شرکت ملی نفت ایران تسلیم نماید.

- ماده ۱۷ - تعهدات طرف قرارداد ۱ - شرکت ملی نفت ایران موظف است در هر یک از موارد طرف قرارداد را با قید شرایط مقتضی ملزم نماید که تا آنجا که بر طبق موازین فنی و مهندسی قابل توجیه باشد حداکثر کوشش را در اجرای عملیات اکتشافی در ناحیه قرارداد به عمل آورد. ۲ - در مورد هر میدان تجاری باید ترتیباتی پیش‌بینی شود که انجام عملیات توسعه و تهیه وسائل لازم جهت استفاده و بهره‌برداری کامل از آن میدان را در مناسبترین مدت و با رعایت شرایط اقتصادی و اصول صحیح مهندسی تضمین نماید.

- ماده ۱۸ - کنترل عملیات ۱ - شرکت ملی نفت ایران مکلف خواهد بود که در مورد هر قرارداد نظارت و بازرسی کامل و مؤثر در عملیات پیمانکار کل اعمال نماید. ۲ - طرف قرارداد ملزم خواهد بود که کلیه فعالیت‌های خود را با موافقت و تصویب شرکت ملی نفت ایران انجام دهد و هر گونه اطلاعات را طبق نظر و دستور شرکت ملی نفت ایران به نحو جامع و رضایتبخش تهیه و تسلیم نماید.

- ماده ۱۹ - مالکیت نفت تولید شده از منابع نفتی ایران در مالکیت شرکت ملی نفت ایران خواهد بود. شرکت مزبور نمی‌تواند هیچ قسمت از نفت را مادام که استخراج نشده است به غیر انتقال دهد.

- ماده ۲۰ - استخدام خارجی ۱ - استخدام کارمند خارجی فقط در مورد مشاغلی مجاز خواهد بود که کارمند ایرانی واجد تخصص و تجربه لازم برای تصدی آنها در اختیار نباشد. رعایت این مقررات در مورد پیمانکارانی که برای پیمانکار کل کار می‌کنند نیز لازم خواهد بود. ۲ - استخدام کارمند

خارجی در هر مورد با مشورت و اجازه شرکت ملی نفت ایران صورت خواهد گرفت و شرکت ملی نفت ایران مکلف خواهد بود احراز کند که استخدام خارجی در هر مورد برای مدت محدود و آن هم مشروط به تهیه وسائل کارآموزی ایرانیانی باشد که بتوانند در رأس مدت مقرر جایگزین کارمند خارجی گردند.

- ماده ۲۱ - انتقالات طرف قرارداد نمی تواند حقوقی را که به موجب مقررات قرارداد تحصیل و یا تعهداتی را که قبول نموده است به دیگری واگذار کند مگر با موافقت قبلی شرکت ملی نفت ایران و تأیید هیأت وزیران.

- ماده ۲۲ - ضمانت اجرایی شرکت ملی نفت ایران مکلف است در قراردادهایی که بر طبق این قانون تنظیم می شود ضمانت اجرایی کافی از برای تعهدات طرف قرارداد منظور نماید.

- ماده ۲۳ - رفع اختلافات اختلافاتی که بین شرکت ملی نفت ایران و طرفهای قرارداد پیش آید هر گاه از طریق مذاکره دوستانه به نحوی که در هر قرارداد پیش بینی خواهد شد رفع نشود از طریق داوری حل خواهد شد. مقررات مربوط به ارجاع اختلافات به داوری در هر قرارداد به نحو مقتضی پیش بینی می گردد. آیین رسیدگی در مورد داوری مطابق قوانین ایران و محل داوری تهران خواهد بود مگر آن که بعد از بروز اختلاف طرفین قرارداد نسبت به محل دیگری توافق نمایند. اعتبار و تفسیر و اجرای قراردادها تابع قوانین ایران خواهد بود.

- ماده ۲۴ - مصرف کالاها و خدمات کالاها و خدمات مورد نیاز عملیات در هر قرارداد از منابع داخلی کشور تهیه و تحصیل خواهد شد. استفاده از کالاها و خدمات خارجی وقتی مجاز خواهد بود که کالاها و خدماتی که در ایران تهیه و عرضه می شود به تشخیص شرکت ملی نفت ایران از لحاظ کیفیت برای رفع نیازمندی عملیات مناسب نباشد و یا به مقادیر مورد نیاز در دسترس نباشد و یا آن

که قیمت کالاها و خدمات عرضه شده در ایران به تشخیص شرکت ملی نفت بیش از بیست درصد از قیمت کالاها و خدمات خارجی گرانتر باشد.

- ماده ۲۵ - تحصیل اراضی و واردات در مورد قراردادهای مشارکت و یا پیمانکاری که مطابق مقررات این قانون جهت انجام عملیات نفتی در ایران منعقد می‌شود به قرار مشروح زیر عمل خواهد شد: ۱ - اراضی و آب و حقوق ارتفاقی مورد نیاز عملیات با استفاده از مزایا و اختیارات مقرر در اساسنامه قانونی شرکت ملی نفت ایران و توسط آن شرکت تحصیل خواهد شد. بهای خرید یا مال‌الاجاره پرداختی بابت تحصیل اراضی و آب و حقوق ارتفاقی به علاوه هزینه‌های مربوط به آن در هر مورد به حساب عملیات منظور خواهد گردید. ۲ - ماشین‌الات و وسائل و هر گونه کالاهای مورد نیاز عملیات با رعایت مقررات ماده ۲۴ این قانون و بر طبق مقررات اساسنامه قانونی شرکت ملی نفت ایران و به نام آن شرکت وارد خواهد شد. ۳ - کلیه اراضی و تأسیسات ثابت در مالکیت شرکت ملی نفت ایران خواهد بود.

- ماده ۲۶ - محافظت منابع و جلوگیری از آلودگی محیط شرکت ملی نفت ایران مکلف خواهد بود که در جریان عملیات مربوط هر قرارداد دقت و مراقبت کامل را جهت حفظ منابع ثروت طبیعی (مخصوصاً گازهای طبیعی) همچنین جلوگیری از آلودگی محیط (هوا و آب و زمین) به عمل آورد طرف قرارداد ملزم خواهد بود که در عملیات خود مقرراتی را که در این باب توسط دولت و یا شرکت ملی نفت ایران اعلام و ابلاغ می‌گردد رعایت نماید. شرکت ملی نفت ایران ضوابطی را که باید در اجرای مفاد این ماده به ویژه در خصوص حفظ منابع نفتی، بازیافت مجدد نفت، افزایش بهره‌دهی مخازن زیرزمینی نفت، جلوگیری از سوزاندن و به‌هدر دادن نفت مورد عمل قرار گیرد تدوین و اعلام خواهد کرد.

- ماده ۲۷ - نفت مناطق دریایی نفت تولید شده از مناطق دریایی ایران در حکم نفتی خواهد بود که از داخل سرزمین ایران تولید شده باشد. مقررات قانون ایران نسبت به کلیه تأسیساتی که در مناطق دریایی مزبور ایجاد شود جاری خواهد بود.
- ماده ۲۸ - منافع ایران طرف قرارداد مکلف خواهد بود که در اجرای تعهداتی که به موجب قرارداد بر عهده دارد همواره منافع ایران را ملحوظ دارد.
- ماده ۲۹ - شمول قانون شرکت ملی نفت ایران در مورد کلیه قراردادهایی که برای انجام عملیات نفتی در داخل کشور منعقد می‌کند مکلف به رعایت مقررات این قانون خواهد بود. به شرکت ملی نفت ایران اختیار داده می‌شود که به منظور تأمین منافع بیشتری برای ایران با طرفهای دوم قراردادهایی که جهت اجرای عملیات نفتی در داخل کشور پیش از تصویب این قانون امضاء شده و به تصویب مجلسین رسیده است وارد مذاکره شود و هر تغییر و اصلاحی را در مقررات آن قراردادها که با توجه به روح و مفاد این قانون لازم و مقتضی باشد به عمل آورد در مورد قراردادهایی که موضوع پرداخت بهره مالکانه (پرداخت مشخص) نسبت به نفت خام و گاز طبیعی پیش‌بینی نشده باشد بهره مالکانه‌ای به میزان متناسب و به تشخیص شرکت ملی نفت ایران مقرر خواهد شد تغییرات و اصلاحاتی که به این نحو در قراردادهای مزبور صورت گیرد بعد از تأیید هیأت وزیران به موقع اجراء گذارده خواهد شد. دولت در هر مورد گزارش تغییرات مذکور در این ماده را ظرف سه ماه از تاریخ تأیید به مجلسین خواهد داد.
- ماده ۳۰ - تعیین قیمت و آیین‌نامه‌های اجرایی ۱ - شرکت ملی نفت ایران قیمتهایی را که در هر مورد مبنای محاسبه بهره مالکانه (پرداخت مشخص) و مالیات بر درآمد نفت خام و گاز طبیعی خواهد بود تعیین و بعد از تأیید هیأت وزیران اعلام خواهد نمود ولو این که در قراردادهای موجود به نحو دیگری مقرر شده باشد. ۲ - شرکت ملی نفت ایران اختیار دارد قیمتهایی را که در هر مورد مبنای

محاسبه مالیات بر درآمد فرآورده‌های نفتی خواهد بود تعیین و اعلام نماید. ۳ - شرکت ملی نفت ایران اختیار دارد که برای تثبیت ارزش و حفظ قدرت خرید ارزی که از بابت فروش نفت و گاز عاید ایران می‌شود هر گونه اقدام و یا هر گونه موافقتی را با تصویب هیأت وزیران به عمل آورد. ۴ - کلیه اقداماتی که در زمینه سه بند بالا پیش از تاریخ تصویب این قانون توسط دولت به عمل آمده است بدین وسیله تأیید و تنفیذ می‌شود. ۵ - شرکت ملی نفت ایران می‌تواند مقررات و آیین‌نامه‌های لازم را در اجرای این قانون تدوین کند و پس از تصویب هیأت وزیران به موقع اجراء بگذارد. ۶ - قانون مربوط به تفحص و اکتشاف و استخراج نفت در سراسر کشور و فلات قاره مصوب هفتم مرداد ماه ۱۳۳۶ از تاریخ تصویب این قانون ملغی و این قانون جایگزین آن می‌گردد.

- [امضاء] قانون فوق مشتمل بر سی ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق‌العاده روز دوشنبه ۱۳۵۳،۴،۳۱ در جلسه فوق‌العاده روز سه‌شنبه هشتم مردادماه یک هزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

<http://www.dastour.ir/Print/?LID=84982>